

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ И
МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ

Изх. № 91-00-907

София, 11.10.2010 г.

ДО
КМЕТОВЕТЕ НА ОБЩИНИТЕ

КОПИЕ: СМЕТНАТА ПАЛАТА

ОТНОСНО: Невъзстановяване на фактически разходваните средства за присъдена издръжка, изплатени по реда на Наредбата за реда за изплащане от държавата на присъдена издръжка (НРИДПИ)

Въз основа на представените от общините справки за фактически изплатени средства за присъдена издръжка по реда на НРИДПИ, с писма на Министерството на финансите са увеличени бюджетните взаимоотношения на общините с централния бюджет, като на някои общини изплатените средства не са възстановени в пълен размер, тъй като съдържащата в техните справки информация не е разшифрована съгласно определения от Министерството на финансите формат. Определеният формат за разшифроване на разходите е съобразен с действащата нормативна уредба за изплащане от държавата на присъдена издръжка, като информацията е необходима за анализа, прогнозирането и планирането на разходите за присъдена издръжка, част от бюджетния процес по съставянето и изпълнението на държавния бюджет. От документацията, получена в Министерството на финансите за фактически изплатените средства от общините за присъдена издръжка по реда на чл. 152 от Семейния кодекс (СК) и НРИДПИ, се установи, че някои общини са изплащали неправомерно средства за присъдена издръжка, които не подлежат на възстановяване от централния бюджет, тъй като не са спазени нормите за погасяване на вземането по давност, § 12 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България (ЗДБРБ) за 2010 г. относно максималния размер на изплащаната от държавата присъдена издръжка и други.

От представената документация се установи, че има случаи, в които общините са изплащали средства за присъдена издръжка по изпълнителни дела, по които длъжниците са с известен адрес и са работили по трудови правоотношения или на тяхно име има регистрирани недвижими имоти/автомобили. В същото време няма яснота какви действия са били предприемани от съдебните изпълнители за удовлетворяване на взыскателите в периода от образуване на изпълнителните производства до изпращане на исканията за изплащане на издръжката от държавата, както и защо своевременно не са били наложени запори или възбрани върху доходите и съществуващото имущество на длъжниците. В такива случаи общината не следва да плаща издръжката, а да върне преписката на съдебния изпълнител за предприемане на необходимите действия срещу длъжника по събиране на вземането на взыскателя за издръжка от длъжника.

Във връзка с горното и на основание § 3 от преходните и заключителни разпоредби на НРИДПИ, Министерството на финансите Ви уведомява следното:

1. Максимален размер на изплащаната от държавата присъдена издръжка:

Съгласно чл. 152, ал. 1 на СК държавата изплаща присъдената на български гражданин издръжка за сметка на неизправния длъжник в размер, определен в съдебното решение, но не повече от максималния размер, определян ежегодно със ЗДБРБ.

С § 12 от Преходните и заключителни разпоредби на ЗДБРБ за 2010 г. е определен максималният размер от 60 лв. на присъдената издръжка, която се изплаща от държавата по чл. 152, ал. 1 от СК, като същият се изплаща през бюджетната 2010 година по всички изпълнителни дела, по които издръжката по съдебно решение е по-висока от 60 лв., независимо от това за кой месец/конкретен период взыскателят е попълнил декларация по чл. 4, ал. 3 и чл. 5, ал. 2 от НРИДПИ, че не е получавал издръжка от длъжника. В случаите, когато длъжникът е изплатил на взыскателя част от определената със съдебно решение издръжка и общината за сметка на неизправния длъжник следва да изплати остатъка до размера, определен със съдебното решение, тя доплаща разликата до 60 лв. В случаите, когато издръжката се изплаща ежемесечно от общината, но със съдебно решение е увеличена издръжката на детето и общината следва да изплати увеличението със задна дата, тя изплаща увеличението до 60 лв.

2. Погасителна давност:

Съгласно нормата на чл. 4 от НРИДПИ общината изплаща неизплатената издръжка по писмено искане и декларация от взыскателя, че той не е получавал суми за издръжка направо от длъжника за посочения в искането период, които се подават чрез съдебния изпълнител, при който е образувано изпълнителното дело. В тази връзка е необходимо при всеки отделен

случай за изплащане от общината на присъдена издръжка да се преценяват конкретните факти и обстоятелства, при спазване нормите за погасяване на вземането по давност, регламентирани в чл. 110 – чл. 120 от Закона за задълженията и договорите (ЗЗД). Тъй като съгласно чл. 120, ал. 1 от ЗЗД давността не се прилага служебно, както съдебният изпълнител, така и общинските служители са длъжни да следят дали вземането на вискателя не е погасено по давност и ако същото е погасено да откажат събирането, съответно изплащането му. За присъдената издръжка, изплащана от държавата, се прилага разпоредбата на буква „в” на чл. 111 от ЗЗД, която гласи, че с изтичане на тригодишна давност се погасяват вземания за наем, за лихви и за други периодични плащания.

Съгласно чл. 47, ал. 1 от Конституцията на Република България отглеждането и възпитанието на децата до пълнолетието им е право и задължение на техните родители и се подпомага от държавата. Държавата подпомага отглеждането и възпитанието на децата до пълнолетието им, чрез изплащане на присъдената им издръжка за сметка на неизправен длъжник. Правото за подпомагане от държавата и разпоредбата на чл. 5, ал. 1 от НРИДПИ следва да бъдат реализирани при спазване нормите за погасяване на вземането по давност. Освен спазване нормите за погасяване на вземането по давност е необходимо при постъпване на писмено искане чрез съдебния изпълнител до общината за изплащане на присъдена издръжка от държавата да има яснота какви действия са били предприемани от съдебния изпълнител за удовлетворяване на вискателя в периода от образуване на изпълнителното производство до изпращане на искането за изплащане на издръжката от държавата. В случаите, когато няма яснота за предприетите действия от съдебния изпълнител, общината следва да изплаща издръжката, считано от месеца на подаване на писменото искане от вискателя до общината за изплащане на присъдената издръжка от държавата.

Сумата, която не се изплаща от държавата, вискателят следва да я търси от осъдения длъжник в хода на изпълнителното производство, което не се прекратява пред съдебния изпълнител, когато държавата започне да плаща присъдената издръжка вместо него.

3. Документи, удостоверяващи обстоятелствата по чл. 152, ал. 2 и 3 от СК. Други документи:

Съгласно разпоредбата на чл. 3 от НРИДПИ съдебният изпълнител съставя констативен протокол, когато установи обстоятелства по чл. 152, ал. 2 и 3 от СК. В изпълнение на разпоредбата на чл. 4, ал. 3 от НРИДПИ съдебният изпълнител е длъжен да изпрати на общината копия от документите, удостоверяващи тези обстоятелства. В тази връзка е необходимо да се има предвид, че за удостоверяващи се считат документите, издадени от

компетентните органи преди не повече от 6 месеца от изпращането им от съдебния изпълнител в общината.

Разпоредбата на чл. 75, т. 4 от Закона за българските лични документи (ЗБЛД) гласи, че не се разрешава напускането на страната на лица, които са осъдени да плащат другиму издръжка и не са я осигурили за срока на пребиваването си в чужбина. В тази връзка е необходимо съдебният изпълнител да удостовери пред общината, че е уведомил органите на МВР за налагане на мярката по чл. 75, т. 4 от ЗБЛД на лицето, което е осъдено да плаща издръжката.

4. Попълване на декларация. Удостоверение за поискване на проверка. Уведомление за резултатите от проверката:

Съгласно чл. 5, ал. 2 от НРИДПИ преди всяко изплащане на издръжката, вискателят е длъжен да попълни декларация, че за конкретния месец не е получавана издръжка от длъжника. В случаите, когато той я е попълнил със закъснение, задължение на общината е да изплати присъдената издръжка за посочения в декларацията месец, но само при условие, че той е представил в срок удостоверение за поискване на проверка на обстоятелствата по чл. 152, ал. 2 и ал. 3 от СК. Общината преустановява изплащането на издръжката при непредставяне на удостоверение за поискване на проверка. От месеца, в който вискателят представи удостоверението, общината следва да възобнови изплащането на издръжката. За времето (месеца/месеците) на закъснение за представяне на удостоверението, присъдената издръжка не се изплаща от общината по реда на НРИДПИ, включително и за времето преди 1 януари 2010 г.

Разпоредбата на чл. 5, ал. 5 от НРИДПИ гласи, че на всеки 6 месеца вискателят по изпълнителното дело представя в общината удостоверение от съдебния изпълнител, че е поискал извършване на проверка на обстоятелствата по чл. 152, ал. 2 и ал. 3 от Семейния кодекс. В тази връзка шестмесечният срок започва да тече от датата на получаване на удостоверението в общината.

При издаване на удостоверението по чл. 5, ал. 5 от НРИДПИ съдебният изпълнител е длъжен незабавно да поиска информация от органите на Националната агенция за приходите, поделенията на Националния осигурителен институт, на Централния депозитар, от лицата, водещи регистър на държавни ценни книжа, от контролните органи по Закона за движението по пътищата и от други лица, които водят регистри за имущество или разполагат с данни за имущество на длъжника. След получаване на поисканата информация за имущественото състояние на длъжника съдебният изпълнител е длъжен отново незабавно да уведоми общината за резултатите от извършената проверка на обстоятелствата по чл. 152, ал. 2 и ал. 3

от СК и да приложи копия от документите, удостоверяващи тези обстоятелства. Общината преустановява изплащането на издръжката, когато не е получила в двумесечен срок уведомление от съдебния изпълнител за резултатите от извършената проверка и копия от документите, удостоверяващи тези обстоятелства.

5. Имущество на длъжника:

Съгласно чл. 152, ал. 3, т. 1 от СК държавата изплаща присъдена издръжка само когато неизправният длъжник не притежава имущество, върху което да се насочи изпълнението. В случаите, когато съдебният изпълнител е открил имущество на неизправния длъжник, върху което да насочи изпълнението, той трябва незабавно да уведоми общината да преустанови изплащането на присъдената издръжка.

6. Лица, навършили пълнолетие:

Съгласно разпоредбата на чл. 152, ал. 4 от СК държавата не изплаща присъдена издръжка на пълнолетни лица. В случаите, когато държавата изплаща месечна издръжка на лице, навършващо пълнолетие в същия месец, тя изплаща издръжката в размер, изчислен пропорционално за съответния брой дни от месеца до датата на навършване на пълнолетие. Обръщаме внимание, че не се допуска изплащане на присъдена издръжка от държавата на лице, което е навършило пълнолетие към датата на подаване на писменото искане от вискателя чрез съдебния изпълнител до общината.

7. Присъединени изпълнителни дела:

Не се допуска изплащане от общината на присъдена издръжка по старо изпълнително дело, което е присъединено към ново изпълнително дело за присъдена издръжка.

/п/

СИМЕОН ДЯНКОВ